

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2023. – 207 с.

3. Надюк З. Управління якістю медичної допомоги та її доступність для населення України // Вісник Національної академії державного управління. – 2005. – № 3. – С. 255-256.
4. Рикачевський О. В. Професійно-етична культура медичного працівника як інтегрована якість особистості майбутнього медика. Наукові інновації та передові технології. 2023 № 2(16) С. 372-384.
5. Колісник-Гуменюк Ю. І., Гуменюк В. В. Особистісна характеристика медичного працівника. Неперервна професійна освіта : теорія і практика. – Випуск 1-2 (42-43). Серія : Педагогічні науки. – Київ : ТОВ «Видав. п-во «Едельвейс». – 2015 р. – С.72-77.
6. Дудікова Л. В. Концептуальні основи формування професійно-етичної компетентності майбутніх лікарів у медичних університетах /Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки. - 2018. - № 1. - С. 115–126.
7. Корольова Т.В. Модель формування професійно-етичної культури майбутнього лікаря у процесі гуманітарної підготовки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Вип. 30. С.66-69.
8. Риженко М. В., Денисенко Д. М. Особливості формування професійної етики майбутніх лікарів. Проблеми сучасної освіти. - 2017. Вип. 8 ч. 1. С. 103-107.
9. Агаркова А. О. Формування професійно-етичної культури майбутніх лікарів у вищих навчальних закладах. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук 13.00.07. Київ, 2011. 21 с.
10. Магльований А.В., Вісьтак М.В., Гриновець В.С., Черкес Н.Д., Ягело С.П. Сучасні методологічні засади виховання особистості лікаря та провізора у вищих навчальних закладах / Львів, Кварт, 2018. – 164.

Бичко М.В.

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ; ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ»

Екологічні зміни, що становлять реальну загрозу для життя людей і свого часу вже створили екологічну кризу, наразі вимагають інтенсивного екологічного виховання всього населення і перш за все студентської молоді.

Екологічне виховання у закладі вищої освіти – це освітня діяльність викладачів, що має вектор на формування у здобувачів вищої освіти екологічної культури. Екологічна культура має формувати у майбутніх лікарів знання про

загальні закономірності розвитку природи, її компонентів, суспільства в цілому та розуміння того як вони між собою пов'язані; про те, що саме природа є фундаментом виникнення еволюції людини; про зменшення або ж повну відмову від корисливого ставлення до природи як до джерела власного збагачення та ін.

Про сформовану екологічну культуру у майбутніх лікарів, незалежно від освітньо-професійної програми за якою вони навчаються, можна говорити, коли у останніх наявні цілісні глибокі знання про навколишнє середовище, як середовище життєдіяльності людини, та його вплив на неї; наявний екологічний стиль мислення, згідно якого людина відповідально ставиться до природи та свого індивідуального здоров'я; наявні знання про способи та методи запобігання екологічних катастроф; здобувачі вищої освіти приймають активну участь у природоохоронних заходах тощо.

Принагідно зазначимо, що кожен здобувач вищої освіти медичного профілю в перспективі є «носієм» екологічної свідомості особистості. Екологічно свідомою людиною має усталене позитивне ставлення до природи, а також усвідомлює себе її невід'ємною складовою. Отже, до базових елементів процесу формування екологічної свідомості відносимо: теоретично обґрунтовані знання; усвідомлення своєї позиції щодо навколишнього середовища; прагнення дбайливого ставлення до природи; наявність сформованих навичок щодо взаємодії з навколишнім середовищем та володіння способами його охорони та збереження, а також практичну діяльність спрямовану на зменшення та подолання екологічно-несприятливих проблем та катастроф.

Зазначимо, що показником екологічно вихованої особистості є наявність сформованої у неї екологічної відповідальності, що веде за собою беззаперечне усвідомлення необхідності конкретних зобов'язань щодо гармонізації її зв'язків із життєвим середовищем та здатності робити обґрунтовані прогнози наслідків власної діяльності в природі.

На формування екологічної культури майбутніх лікарів у Полтавському державному медичному університеті певним чином впливає вивчення навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки». Вона складається з двох змістовних модулів, перший з яких – «Безпека життєдіяльності людини у сучасних умовах», і саме тут в лекційному курсі детально позиціоновано місце природи в житті людини, та їх взаємний вплив. Звісно, що «екологічна підготовка» майбутніх лікарів в цілому не може бути порівняна з останньою, наприклад, у майбутніх фахівців-екологів, але викладачі максимально сприяють засвоєнню всього обсягу екологічних знань відповідно до специфіки програми навчальної дисципліни, формують уміння самостійно здійснювати аналіз та створювати прості моделі екологічних ситуацій, розраховувати індивідуальний та груповий ризик від наслідків дії

природних небезпек, техногенних катастроф та ін. Також засвоєнню екологічних знань, що пропонує змістово-інформаційний компонент навчальної дисципліни, значною мірою сприяють виконання графічно-розрахункових робіт на практичних заняттях, а також перегляди документальних фільмів та мультимедійних презентацій, що демонструють дію екологічних принципів та законів на практиці.

Бойченко О.М., Мошель Т. М., Крутікова А. Д.

Полтавський державний медичний університет, м. Полтава, Україна

ЗАЛЕЖНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ВІД ХАРЧОВИХ ЗВИЧОК ПАЦІЄНТІВ

Актуальність: На даний час посилюється тенденція до розвитку уражень твердих тканин зубів та захворювань пародонтального апарату. Харчові звички формуються протягом всього життя, проте в залежності від їх характеру, вони можуть несприятливо впливати на організм. Проблеми, пов'язані із зубами, виникають не лише внаслідок регулярного споживання рафінованих вуглеводів та інших шкідливих продуктів, але й викликаються дефіцитом поживних речовин у раціоні. Деякі продукти та їх комбінації провокують підсилення росту мікроорганізмів ротової порожнини, чим і забезпечується швидкий розвиток та важкий перебіг захворювання. Окрім того, погане харчування впливає на всю імунну систему, тим самим збільшуючи сприйнятливність людини до розладів. Відомо, що існує зв'язок між здоров'ям ротової порожнини та системними захворюваннями. Тому саме різноманітність харчування при добре збалансованій дієті покращує стоматологічне здоров'я, при цьому знижуючи ризик розвитку інших захворювань.

Мета роботи: Дослідити вплив харчових звичок на стоматологічний статус вітчизняних студентів стоматологічного факультету УМСА віком від 18 до 21 року.

Матеріали та методи: Нами було обстежено 60 студентів, що звернулися за стоматологічною допомогою з різних причин. Для визначення стану тканин пародонта і постановки остаточного стоматологічного діагнозу нами був застосований комплекс клінічних методів обстеження: основні та додаткові стоматологічні методи. Верифікацію діагнозу генералізованого пародонтиту проводили за класифікацією М.Ф. Данилевського (2000).

Основні методи стоматологічного обстеження включали: ретельний збір скарг, анамнезу, спадкових даних, перенесених хвороб, умов побуту та роботи, наявність шкідливих звичок тощо.

Зміст

Агаєв Е.К., Ісмаїлова З.Е., Гасанов А.Б., Ісрафілова С.Б. ПОРІВНЯННЯ РІЗНИХ ВИДІВ АНАСТОМОЗІВ ВИКОРИСТОВУВАНИХ У НЕВІДКЛАДНІЙ ЧЕРЕВНОЇ ХІРУРГІЇ	4
Акімов О.Є. ВПЛИВ СТИМУЛЯЦІЇ ОРГАНІЗМУ БАКТЕРІАЛЬНИМ ЛІПОПОЛІСАХАРИДОМ НА РОЗВИТОК ОКСИДАТИВНО- НІТРОЗАТИВНОГО СТРЕСУ У СКЕЛЕТНІЙ М'ЯЗОВІЙ ТКАНИНІ ЗА УМОВ МЕТАБОЛІЧНОГО СИНДРОМУ	5
Багіров І.М. ВПЛИВ РЕНТГЕНІВСЬКИХ ПРОМІНЬ НА МЕТАБОЛІЗМ ПЕЧІНКИ	6
Балаєва Ш.М., Султанова М.Дж., Джафарзаде Н.Дж. ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ДИТЯЧОГО І ПІДЛІТКОВОГО НАСЕЛЕННЯ АЗЕРБАЙДЖАНА	8
Бауман С.С., Шешукова О.В., Труфанова В.П., Мосієнко А.С., Казакова К.С., Падалка А.І., Поліщук Т.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ВПЛИВУ ХРОНІЧНОГО ГАСТРОДУОДЕНІТУ НА ВИНИКНЕННЯ ЗАПАЛЕННЯ ПАРОДОНТУ У ДІТЕЙ	10
Баштан В. П., Чорнобай А.В., Муковоз О. Є., Гагал О.В., Яковенко Л.Д. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА НЮАНСИ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ	11
Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В., Білаш В.П., Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В., Олійніченко Я.О. ПЛАНУВАННЯ І ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ РОБОЧОГО ЧАСУ ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДР МОРФОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	13
Білаш С.М., Проніна О.М., Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В., Кононов Б.С., Донченко С.В., Олексієнко В.В., Олійніченко Я.О. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	17
Білаш В.П., Свінцицька Н.Л., Білаш С.М., Лисаченко О.Д., Біланов О.С. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО МЕДИКА ТА ЙОГО ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	21
Бичко М.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ; ОСНОВИ БІОЕТИКИ ТА БІОБЕЗПЕКИ»	25
Бойченко О.М., Мошель Т. М., Крутікова А. Д. ЗАЛЕЖНІСТЬ СТОМАТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ ВІД ХАРЧОВИХ ЗВИЧОК ПАЦІЄНТІВ	27